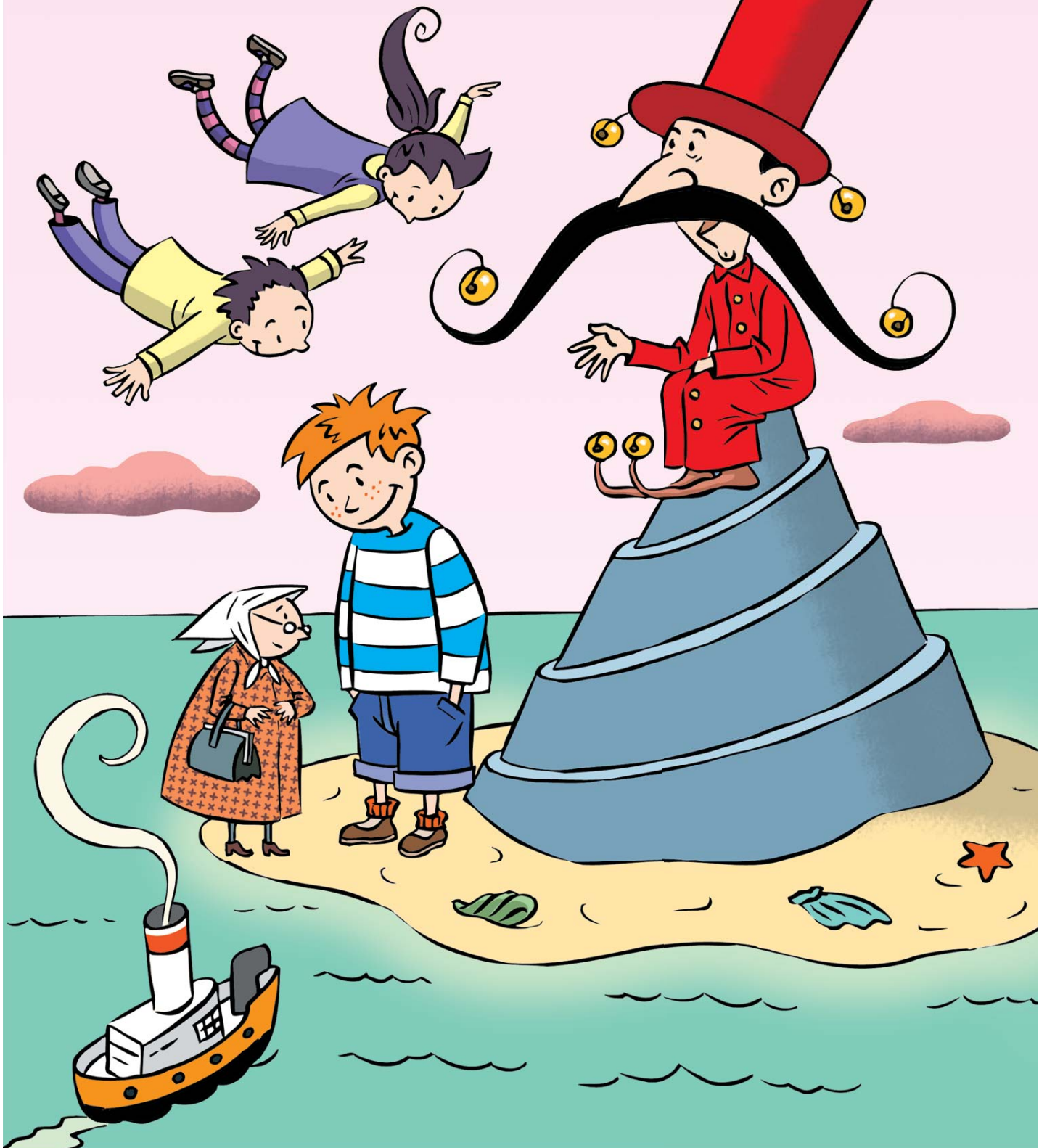

EL MICALET GALÀCTIC

Propostes didàctiques Els millors contes

Elaborades per Virgínia Martínez

ELS MILLORS CONTES

DESCRIPCIÓ

Autor: Michael Ende
Traducció: Josep Franco
Dibuixos: Marie Nigot

Edicions Bromera / Alzira 2004
Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 105
Sèrie Roja

Format: 20,5 x 13 cm, 120 pàg.
Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 10 anys.
En el llibre es desenvolupen quatre contes de manera molt original; són relats fantàstics, barrejats amb situacions reals, on els protagonistes viuen històries tendres, plenes d'una imaginació. A més, les narracions, amb un vocabulari de fàcil enteniment, captiva amb rapidesa els lectors, que amb avidesa intenten saber el final de cada conte.

RESUM ARGUMENTAL

A *Els millors contes*, no trobareu una única trama, ja que presenta quatre contes fantàstics ben interessants, cadascun amb el seu argument particular, però al mateix temps relacionats entre si perquè tots junts amaguen el secret de les coses i les situacions màgiques.

Per a descobrir aquest secret, l'autor ens explica, a *L'escola de màgia*, com funciona l'escola de mags del país de Desiglàn-

dia. L'argument d'aquest primer conte destaca per ser el més original i atrevit en què el narrador és alhora un dels protagonistes directes de l'acció. En aquesta història els alumnes matriculats a l'escola són especials, i aprenen com convertir-se en mags de la mà del seu mestre, el senyor Rosamarí Silber. El més destacable de la història és que l'aprenentatge de l'alumnat de tan original escola, des de l'inici, sempre recau en la implicació personal dels alumnes, respectuosa i coherent amb el medi en general.

Continua la lectura amb el conte *No importa*, en que un xiquet gran realitza diverses malifetes sense mala intenció, sota la comprensió del protagonista, que també les viu en la primera persona.

Destarifat i Desficaciat és el conte més fantàstic i més estrany dels quatre presentats. Conta la història dels germans bessons, Destarifat i Desficaciat. El primer està molt trist perquè, després d'haver-lo vist, ningú el recorda, mentre que al seu germà, Desficaciat, li passa totalment el contrari, ningú se n'adona de la seua presència fins que se'n van.

Ofèlia i les seues ombres és l'últim conte d'aquest recull en el qual destaca la humanitat de la protagonista en prendre la resolució d'adoptar totes les ombres abandonades pels humans.

En conjunt, amb els quatre contes explicats, l'escriptor enllaça un bon grapat de valors socials importants a tenir en conte per als xiquets/es de deu anys.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

El llibre és un recull de quatre contes, cadascun amb el seu tema principal; però amb algun lligam temàtic que es troba present en totes les narracions: la importància de la fantasia i la imaginació.

El llibre és especialment interessant per als xiquets poc avesats a llegir, perquè es tracta de textos curts que es poden

llegir en una sola sessió, sense perdre l'encant de la lectura i afavorint-ne la comprensió. La característica més destacable que oferta *Els millors contes* és la de provocar en els lectors la inquietud per descobrir altres mons reals o fantàstics, però necessaris per al creixement personal dels infants provocant, alhora, una saludable disposició per a comprendre la diversitat del món a través dels personatges que hi apareixen.

A més, una lectura detinguda del contingut del llibre ens pot proporcionar molts altres temes de debat, que ací us presentem agrupats per contes. Sense pretendre ser exhaustius i, a manera d'exemple, us proposem:

–«L'escola de màgia»:

- La convivència i les relacions adults-joves
- L'astúcia i la ingenuïtat dels xiquets
- La importància de l'escola en el seu aprenentatge

–«No importa»:

- La defensa de les actituds extravagants dels menors
- La quotidianitat i el realisme

–«Destarifat i Desficaciat»:

- La bogeria, una mena de vida
- Les conseqüències d'un viatge d'investigació

–«El teatre d'ombres d'Ofèlia»:

- La solidaritat amb qualsevol forma d'abandonament
- El respecte i l'estima en general

L'AUTOR

Michael Ende va nàixer a Garmisch-Partenkirchen (Alemanya) l'any 1929. Va treballar com a actor, crític i guionista de teatre, encara que és més conegut com a escriptor d'obres infantils i juvenils. Va ser un autor prolífic, i cal destacar obres seues com *La història interminable* i *Momo* (dutes al cine amb un

gran èxit), *En Jim Botó i en Lluc el maquinista*, *En Jim Botó i els 13 salvatges* i *La sopera i el cullerot*. Va morir l'any 1995. La seua obra es caracteritza per tractar temes d'interés universal, com el pas del temps, l'amistat, la guerra o la comunicació, usant el recurs de la fantasia i fent-se entenedor per als joves i menuts. Michael Ende està considerat un dels grans autors de la literatura contemporània i és llegit per menuts i adults d'arreu del món.

LA IL·LUSTRADORA

Marie Nigot va nàixer a Namur (Bèlgica). Estudià Belles Arts a Lieja i després va treballar una breu temporada en un agència de publicitat. Més tard, s'instal·là a Barcelona on viu actualment. Des de llavors es dedica a la il·lustració de material dirigit al públic infantil, ja siga en forma de contes, llibres de text, novel·les o discos compactes. A més, també ha col·laborat en programes de la televisió autonòmica de Catalunya, TV3.

Ha publicat, entre altres, *Mira cómo suena*, de Maria Dolors Pellicer, i *Tienes el diablo en el cuerpo*, de Seve Calleja, ambdós títols publicats en l'editorial Algar.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Una de les finalitats dels llibres és aconseguir situacions de felicitat amb la lectura, per la capacitat que té el llenguatge de provocar la imaginació del lector.

Al mateix temps, el professorat reconeix que la motivació a la lectura és un fet didàctic bàsic en l'educació, per la qual cosa sempre s'ha de procurar que les lectures siguen plaents i

atractives. La proposta didàctica desenvolupa dos camins metodològics d'ajuda, un per als alumnes i l'altre per al professorat. Es tracta, per tant, d'un l'element complementari que ajuda a la comprensió del llibre i a extraure el màxim profit de la màgia que ens ofereix. La proposta ha estat elaborada atenent els interessos de l'edat dels lectors, sense oblidar el currículum escolar. Per aquest motiu, els alumnes gaudiran d'activitats de comprensió lectora, estudi d'expressions del llenguatge, jocs, debats, teatre d'ombres, etc., que els animarà a llegir tant individualment com col·lectivament.

Els suggeriments didàctics i metodològics que us propose són una simple guia de la multitud d'activitats que es poden fer a partir de la lectura, classificats en tres moments:

Abans de la lectura

Abans de llegir aquest llibre, resultaria senzill ambientar l'aula elegint un centre d'interés de les diverses temàtiques i protagonistes que ens ofereix (eines utilitzades pels mags fetes amb cartolines i papers de colors, les ombres dels alumnes dibuixades i tallades amb paper, etc.).

La biblioteca del centre és un lloc especial que afavoreix la lectura, tant individual com col·lectiva; té l'ambient necessari per a presentar el llibre (portada i contraportada) i treballar les activitats d'abans de la lectura, i es pot decorar al nostre gust.

Durant la lectura

A l'hora d'encetar la lectura col·lectiva d'un llibre és molt important presentar-lo de manera atractiva.

Una activitat que sol afavorir l'animació lectora consisteix a avançar hipòtesis sobre el contingut del llibre que anem a llegir, com per exemple: podrà aprendre algun truc l'alumne adult d'oïda en la classe de màgia?, aconseguirà Ofèlia un teatre propi amb els guanyos de l'espectacle d'ombres, etc. Aquestes i altres

models de preguntes quedaran obertes a l'espera de la lectura que es farà a continuació i seran motiu de debat, cosa que, de segur, augmentarà l'interés dels lectors i constituirà un excel·lent exercici d'expressió oral.

Com que el llibre està organitzat en contes independents, proporciona una llibertat metodològica temporal important, que cada professional adaptarà a la seua classe. A més, en acabar de llegir cada dia, es pot repassar el relat mitjançant activitats amb una intencionalitat de comprensió i/o comprovació, fent possible el contrast d'opinions.

Després de la lectura

Després de la lectura del llibre, poden fer lliurement les activitats de les propostes didàctica per als alumnes.

- Les activitats de confecció de relats i d'il·lustracions podran formar part de diverses exposicions de classe o dels passadissos pròxims. És important valorar l'incendi del conte, «No importa» i ressaltar-ne els danys en murals per tenir cura del medi en general.
- Les activitats de jocs amb la llengua són una estratègia per a l'adquisició de continguts propis de l'àrea de llenguatge; algunes les podeu treballar en grups reduïts.
- Les activitats de teatre d'ombres amb les parts del cos podran representar-se a la biblioteca amb l'ajuda d'uns llençols. Els alumnes elegiran, per grups, el tema.
- Les activitats extraescolars per a implicar l'alumne en el medi pròxim tracten de treballar amb el suport de la família o de la comunitat educativa. Entre elles està cercar informació per a fer els resums de temes concrets i preparar els debats o col·loquis.
- Les activitats que fan servir les noves tecnologies de la informació i la comunicació (ús de l'ordinador, xarxa Internet...) per a la recerca de material acosten els alumnes a l'actualitat

educativa i a la nova forma d'entendre la vida.

Al final de totes les sessions de treball, podeu organitzar un taller visual d'escrits, fotografies i murals de les tasques que realitzeu amb els vostres alumnes. Aquest taller podrà tenir una ubicació a l'aula i també al passadís per a compartir amb la resta dels companys del col·legi les tasques realitzades.

En aquest llibre es fa una valoració positiva d'alguns valors que una persona democràtica ha de tenir i desenvolupar dia a dia:

- La col·laboració necessària en la nostra societat.
- L'esforç i l'afany de superació contínua.
- El sentit especial d'acceptar la vida sempre amb il·lusió.

Finalment, cal dir que aquestes propostes són una guia de recursos que el professorat pot utilitzar segons el context en què treballa, i, per tant, deixi al criteri individual la facultat d'aplicar totalment o parcialment el material.

*SOLUCIÓ D'ALGUNES DE LES ACTIVITATS
COMPLEMENTÀRIES PROPOSADES*

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 4

Els alumnes han de demostrar la capacitat de desitjar.

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 5

- a) Només pots *desitjar* realment les coses que *pots* fer.
- b) Només *pots* fer les coses que *formen* part de la pròpia història.
- c) Només formen *part* de la teua *història* les *coses* que desitges *realment*.

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 7

V	A	R	E	T	A	M	A	G	I	C	A
L	S	E	N	T	E	N	C	I	E	S	A
F	O	R	M	U	L	E	S	L	E	O	I
M	A	G	I	G	E	S	T	O	S	O	O
M	O	V	I	M	E	N	T	S	A	I	A
A	S	P	R	O	V	E	T	E	S	O	I

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 8

Primera lliçó: moure coses.

Segona lliçó: invocar i fer aparéixer objectes.

Tercera lliçó: transformar una cosa.

Quarta lliçó: aplicar les passades lliçons a cadascú i volar.

Cinquena lliçó: fer-se invisible.

Sisena i setena lliçó: crear coses i éssers vius.

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 15

Llegir.

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 29
Absurdilàndia.

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 30
bromòleg i pamplimòleg.

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 32
El camí desapareixia quan passava ell.

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 37
Maimés, Penombra, Ombrafosca, Ombrasola, Ombradenit,
Pesibuit.

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editorial autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR:

DIBUIXOS:

EDICIONS BROMERA, SL.

COL·LECCIÓ: NÚM.:

1. Fixa't en el dibuix de la coberta i contesta.

–Per què hi ha un xiquet i una xiqueta volant?

.....

–Per què creus que l'home de roig i barret alt porta uns bigots tan llargs?

.....

–Quina sensació (alegria, tristor, nostàlgia, diversió, avorri-ment...) et transmet la il·lustració de la portada? Per què?

.....

.....

2. Ara mira el llibre per darrere i contesta.

–Quins objectes i animals eixien del barret del mag?

.....

.....

–El resum del llibre comença amb una pregunta; escriu-la.

.....

–Què podries dir de Michael Ende?

.....

.....

–Has llegit algun altre llibre d'aquest autor? Si és així, escriu el títol.

.....

.....

3. T'ha agradat el llibre? Per què?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Si hagueres de puntuar de l'1 al 10, quina puntuació donaries a cada conte? Per què?

L'escola de màgia: li donaria un perquè

.....
No importa: li donaria un perquè

.....
Destarifat i Desficaciat: li donaria un perquè

.....
El teatre d'ombres d'Ofèlia: li donaria un
perquè

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Contesta la pregunta inicial que et fa l'escriptor en el conte «L'escola de màgia». Estàs interessat en les coses de l'escola?

.....
Per què?.....
.....
.....

2. Com t'imagines el país de Desiglàndia? Explica-ho i completa l'explicació amb un dibuix.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Escribe el nom dels protagonistes del primer conte i descriu-ne un.

.....
.....
.....
.....

4. L'escola de màgia tenia una norma inicial de matrícula. Quina era?

.....
.....

5. Completa les regles de la capacitat de desitjar.

- a) Només pots realment les coses que fer.
b) Només fer les coses que part de la pròpia
c) Només formen de la teua història les que desitges

6. Quina era la dificultat per a ser un mag d'aquell país?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Busca en la sopa de lletres següent sis activitats o materials que, segons creien inicialment els alumnes, feien falta per a fer màgia.

V	A	R	E	T	A	M	A	G	I	C	A
L	S	E	N	T	E	N	C	I	E	S	A
F	O	R	M	U	L	E	S	L	E	O	I
M	A	G	I	G	E	S	T	O	S	O	O
M	O	V	I	M	E	N	T	S	A	I	A
A	S	P	R	O	V	E	T	E	S	O	I

8. Enllaça cada lliçó amb el seu aprenentatge.

Primera lliçó •	• crear coses i éssers vius.
Segona lliçó •	• fer-se invisible.
Tercera lliçó •	• l'art de transformar una cosa.
Quarta lliçó •	• aplicar les passades lliçons a cadascú i volar.
Cinquena lliçó •	• moure coses.
Sisena i setena lliçó •	• invocar i fer aparéixer objectes.

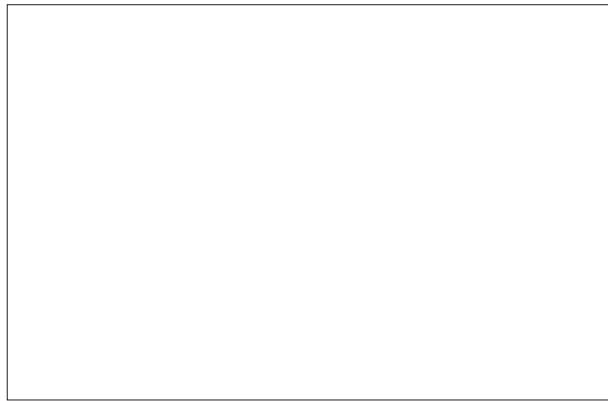
9. Quines coses feien volar el mestre i Mug? Dibuixa algunes coses que feien volar la resta dels companys.

El mestre:

.....
.....
.....

Mug:

.....
.....
.....

10. Quina cosa t'agradaria moure a tu?

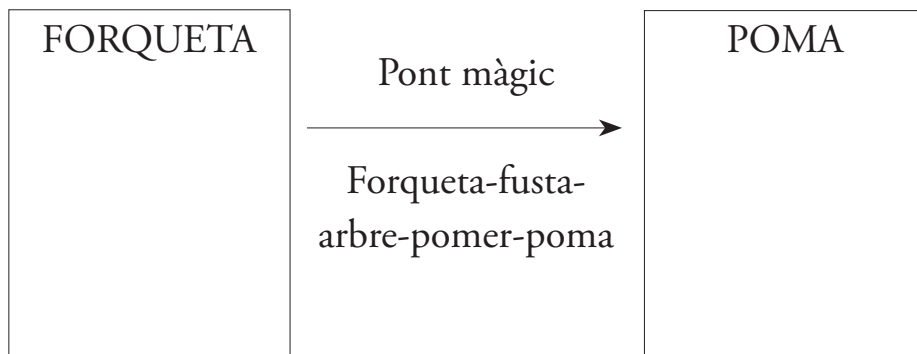
.....
.....

11. Ordena i escriu els passos per a invocar una cosa.

- Interioritzar la imatge amb pèls i senyals.
- No distraure's per res.
- Imaginar l'objecte amb precisió.

1.
2.
3.

12. Observa l'esquema de la transformació i la cadena lògica utilitzada i dibuixa les paraules dels quadres.

13. Utilitzant l'esquema d'abans inventa cadenes lògiques per enllaçar les paraules

.....
.....
.....

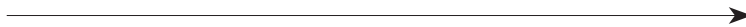
màquina de cosir - amb - peixera

.....
.....
.....

.....
.....
.....

coco - amb - acordió

.....
.....
.....

14. Comenta el significat de la frase següent amb els companys i organitza un debat. Quan acabeu, haureu de traure almenys tres conclusions.

Només els inútils i la gent de mala fe tenen coses que no necessiten.

1a

2a

3a

15. Quan aprenen la lliçó de fer-se invisible i la posen en pràctica, quina cosa no podien fer els alumnes per ser perillosa?

.....

16. Explica quin significat té aquesta frase?

Els desitjos només els pot conèixer qui coneix la seua pròpia història.

.....

.....

.....

17. Què desitges tu? Per què?

.....

.....

.....

18. Busca aquestes paraules al diccionari i copia la definició
ancestral:

andròmina:

19. Observa la il·lustració i fes la descripció del senyor Silver.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

20. Llig la pàgina 33, i fes un resum de l'accident de Mug.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

21. Explica les expressions següents amb les teues paraules.

Desitjar amb cor i fetge.

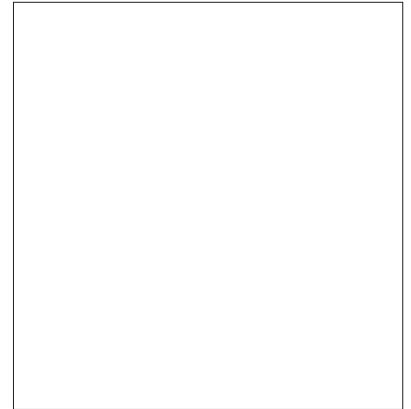
.....
.....

No hi havia res que el poguera traure de polleguera.

.....
.....

22. Part del treball de mag era imaginar un ésser viu que no haguera existit i fer-lo aparéixer. Dibuixa i descriu el teu.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

23. Quins són els protagonistes del conte «No importa»?

.....
.....
.....

24. Quina característica del xiquet era la més destacable?

.....
.....
.....

25. Quina n'era la més destacable del protagonista adult?

.....
.....
.....

26. Busca aquestes paraules al diccionari i copia la definició.

desballestat:

.....

animadversió:

.....

estrèpit:

.....

31. Repassa la pàgina 77 i explica con era l'illa que no figurava en cap mapa.

.....
.....
.....
.....

32. Quina característica estranya tenia el camí de l'única muntanya?

.....

33. Completa la benvinguda del cartell amb les paraules d'ajuda.

visites set desitjar esperança porta
--

Les s'han de de tot cor, però sense cap Per favor, toque a la, com a mínim,voltes.

34. Quines malalties patien Destarifat i Desficaciat?

.....
.....

35. Inventa un altre final al conte «Destarifat i Desficaciat» i fes un dibuix.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

40. Busca informació en Internet sobre teatres on utilitzen les ombres per a divertir a la gent. Fes una notícia on s'anuncia una representació de teatre d'ombres.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

41. Comenta el significat ocult de les expressions o frases fetes següents i dibuixa aquella que més t'agrada.

Posar el món cul per amunt.

.....

.....

Recordar amb pèls i detalls.

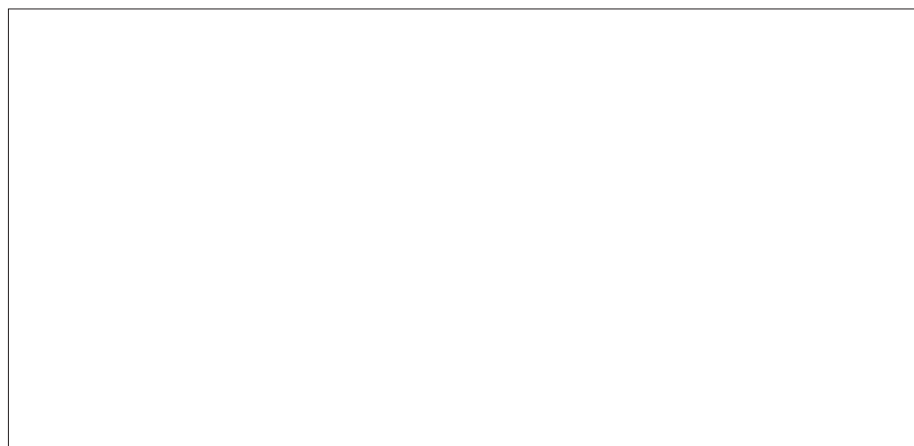
.....

.....

Traure'n l'aigua clara del tot.

.....

.....

Propostes didàctiques referides al llibre
Els millors contes (ISBN: 978-84-7660-954-5)

© Edicions Bromera, SL
Polígon Industrial 1 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Virgínia Martínez Calvo, 2009
Dibuixos de Marie Nigot